

STANOVISKO KOMISE K NÁVRHU NA JMENOVÁNÍ PROFESOREM

Masarykova univerzita	
Fakulta	Právnická fakulta
Obor řízení	Dějiny státu a práva
Uchazeč	doc. JUDr. Bc. Jaromír Tauchen, Ph.D., LL.M. Eur.Int.
Pracoviště uchazeče, instituce	Katedra dějin státu a práva PrF Masarykovy Univerzity v Brně

Složení komise

Předseda

prof. JUDr. Ladislav Vojáček, CSc.
PrF Masarykovy univerzity v Brně

Členové

prof. JUDr. PhDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA;
PrF Trnavskej univerzity v Trnave

prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.
PrF Univerzity Karlovy v Praze

prof. Mgr. Mgr. Miroslav Lysý, PhD.
PrF Univerzity Komenského v Bratislavě

ao. Univ.-Prof. Dr. Christian Neschwara
Institut für Rechts- und Verfassungsgeschichte Universität Wien

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Doc. J. Tauchen ročník 1981, absolvoval v letech 2000–2005 na Právnické fakultě MU magisterský studijní program Právo a právní věda. Již v době magisterského studia zahájil na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity studium bakalářského studijního programu Germanistika – historie a po obhájení bakalářské práce získal v roce 2007 titul Bc. V akademickém roce 2005/2006, tedy bezprostředně po ukončení magisterského studia, studoval na právnické fakultě univerzity v Drážďanech LL.M. – nadstavbový program „Gemeinsamer Rechtsraum Europa – die europäische Integration und Mittel-, Ost- und Südosteuropa“ (Společný právní prostor Evropa – evropská integrace a střední, východní a jihovýchodní Evropa). Po obhájení závěrečné práce získal titul LL.M.Eur.Integration. Na magisterské studium navázal, opět na zdejší fakultě, v letech 2006–2009 úspěšným studiem v doktorském studijním programu „Teoretické právní vědy“ se specializací na obor Dějiny práva a římské právo. V průběhu doktorského studia v roce 2008 na fakultě úspěšně absolvoval též rigorózní řízení. Dne 1. ledna 2010 se pak stal odborným asistentem na Katedře dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Docentem pro obor Dějiny státu a práva jej rektor MU jmenoval s účinností od 1. dubna 2017.

Doc. J. Tauchen se odborně zaměřuje především na vývoj práva v období Protektorátu Čechy a Morava, na německé a rakouské právní dějiny s těžištěm na období národního socialismu a v posledních letech zejména také na historii české a československé právní vědy a právnického vzdělávání v minulém století. Jako autor nebo spoluautor je podepsán pod 22 odbornými publikacemi, z nichž je devět cizojazyčných. Dále vykazuje jeden článek publikovaný v odborném časopise uvedeném v databázi WoS, 6 článků publikovaných v odborném časopise uvedeném v databázi Scopus, dalších 27 článků uveřejněných v jiných recenzovaných časopisech, autorství 125 dílčích kapitol v dalších kolektivních publikacích a 50 článků v odborných sbornících. Z jeho prací věnovaných protektorátnímu právu je třeba vyzvednout monografii *Práce a její regulace v Protektorátu Čechy a Morava (1939-1945)* a z prací k historii právní vědy jeho podíl na dvoudílných *Dějínách Právnické fakulty Masarykovy univerzity 1919–2019*. Významnou položku v jeho odborné činnosti představuje editorství a spolueditorství 56 publikací, především pak sborníků z konferencí, na jejichž uspořádání měl významný podíl. Absolvoval 10 přednášek na osobní pozvání a přednesl 38 příspěvků na konferencích. Pro ČPVP pořídil překlady tří statí zahraničních autorů. Jeho vědecké publikace se vesměs opírají o studium archiválií a o důkladnou znalost příslušné odborné literatury a přinášejí nové, obohacující poznatky.

Doc. Tauchen absolvoval čtyři dlouhodobé studijní pobyty v zahraničí v délce od 2 do 12 měsíců (Drážďany, Frankfurt n. M., Innsbruck a Vídeň) a 11 krátkodobých stáží (opět v Rakousku a Německu, dále pak v Polsku a Rusku). V čele katedry se intenzivně snaží rozvíjet vztahy s právněhistorickými pracovišti v zahraničí. Pravidelný kontakt udržuje především s kolegy z vídeňské univerzity, ale také s kolegy z Německa, Polska, Maďarska a Chorvatska. Nadstandardní jsou styky se slovenskými kolegy, kteří na katedru pravidelně přijíždějí na studijní pobyty a účastní se konferencí a jiných akcí pořádaných katedrou.

Vyzvednout je třeba vědecko-organizátorskou činnost doc. Tauchena, jak se odráží ve vědecko-výzkumných aktivitách katedry i při výchově vědeckého dorostu. Svůj organizační talent a nezměrnou aktivitu osvědčoval dlouhá léta v pozici neoficiálního tajemníka katedry, v posledních letech pak jako její aktivní vedoucí. Stál také u zrodu a organizace dlouhé řady mezinárodních konferencí, pořádaných Katedrou dějin státu a práva, a jako editor či spolueditor i u vzniku již zmíněných sborníků z nich. Editorství pak využil především jako spoluredaktor monumentální *Encyklopedie českých právních dějin*, k jejímž XXII. svazkům už přibyly i první dva svazky životopisů a poslední čeká na vydání. V rámci výchovy vědeckého dorostu jsou významné především jím zajišťované pravidelné výměnné studijní pobyty vídeňských a brněnských studentů. Rozhodující podíl měl také na vzniku tradice původně fakultních doktorandských a postdoktorandů seminářů z oboru právní historie a římského práva, které se následně vyvinuly do podoby úspěšných česko-slovenských doktorandských a postdoktorandských konferencí. Pravidelně vystupuje jako porotce ve fakultních i celostátních kolech SVOČ a řadu studentů k této soutěži přivedl. Před koronavirovou krizí se zapojoval též do přípravy letních škol právních dějin.

I když se to dotýká i pedagogické způsobilosti uchazeče, už zde konstatujeme, že doc. Tauchen přednesl dne 6. března 2024 přednášku pro veřejnost na téma *Obnovení brněnské právnické fakulty v roce 1969*. Na přednášce se prezenčně zúčastnilo 60 posluchačů a další ji sledovali online. Přednáška se u přítomné veřejnosti setkala s velmi příznivým ohlasem, což dosvědčuje také bohatá diskuze, která se po ní rozvinula (téměř dvě desítky dotazů). Hodnotitelé přednášky proto jednomyslně dospěli k následujícímu **závěru**:

„*Přednáška doc. JUDr. Bc. Jaromíra Tauchena, Ph.D., LL.M. Eur.Int. Obnovení brněnské právnické fakulty v roce 1969, přednesená v rámci profesorského řízení prokázala*

dostatečnou vědeckou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost uchazeče, standardně požadovanou v rámci řízení pro jmenování profesorem v oboru Dějiny státu a práva. “ ...

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení ke jmenování profesorem v oboru Dějiny státu a práva.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Doc. Tauchen se zapojil do výuky v bakalářském, magisterském i doktorském studijním programu, a to nejen v disciplínách vyučovaných katedrou, ale také do výuky němčiny pro právníky. Zdůraznit je třeba především jeho výrazný podíl na výuce dvou povinných historickoprávních předmětů, které Katedra dějin státu a práva vyučuje v rámci magisterského studia, tj. *Obecných právních dějin a Českých a československých právních dějin*, a to jak do přednáškové činnosti, tak do vedení seminářů, přičemž semináře začal vést již v době svého studia v doktorském studijním programu. Připomenutí si snad zaslouží i to, že v minulosti se podílel i na vedení seminářů ve třetím na katedře vyučovaném povinném předmětu magisterského studijního programu – v Římském právu. Sám zabezpečoval výuku povinně volitelného předmětu *Deutsche Rechtsgeschichte* a s dalšími kolegy se podílel na výuce tří dalších povinně volitelných předmětů: *Právní dějiny a film – manipulace s lidmi a historií*, *České právní dějiny a film – manipulace s lidmi a historií* a *Právní úprava držení zbraní*. První dva jmenované vyučuje i v současné době. V magisterském studijním programu vedl v minulosti též výuku předmětů *Vergleich des deutschen und österreichischen Verfahrensrechts*, *Vergleich des deutschen und schweizerischen Verfahrensrechts*, *Zivilrecht in Fällen I, II.* a *Jazyk I. (1.-4.) – němčina pro právníky*. V bakalářském programu Veřejná správa vyučoval předmět *Úvod do cizího jazyka pro právníky – němčina* a podílel se na výuce předmětu *Dějiny soukromého práva-římské právo věcné a obligační*. Jeho výuka má i náležitou odezvu u studentů, což se promítá do pozitivního hodnocení v rámci studentské ankety.

Pro výukové potřeby doc. Tauchen spolu kolegy z katedry připravil především učební pomůcky pro dva ze tří stěžejních katedrálních předmětů: pro *Obecné právní dějiny Nástin právních dějin* a pro *České právní dějiny České právní dějiny po roce 1989*. Pro tisk je již připravena i kolektivní učebnice, která bude sloužit pro výuku zbylé materie tohoto předmětu (*České právní dějiny do roku 1989*). Vedle toho je spolupodepsán i pod učebnicemi *Tschechische und tschechoslowakische Rechtsgeschichte (Eine Einführung)* a *Evropské právní dějiny*. Opět v kolektivu s dalšími kolegy sestavil i 5 souborů studijních textů.

V současné době doc. Tauchen garantuje oba povinné historickoprávní předměty magisterského studijního programu (OPD a ČPD) a bakalářský předmět Dějiny české veřejné správy. Obsahově i technickým zpracováním se podílí na přípravě interaktivních osnov k historickoprávním disciplínám.

V dobíhajících programech doktorského studia je předsedou oborové komise a předsedou oborové rady a v novém doktorském studijním programu Teorie a dějiny práva je členem oborové rady a zároveň kontaktní osobou pro historickoprávní disciplíny.

Jeho dlouholetá péče o výchovu talentovaných a aktivních studentů přesahuje rámec katedry a má i zahraniční rozměr. Už dlouhá léta pořádá letní výměnné studijní pobyty brněnských a vídeňských studentů s intenzivním zájmem o právní historii. Z těch českých se pak často rekrutují budoucí katedrální doktorandi. Za vydatného přispění doc. Tauchena se původní

pravidelná katedrální doktorandská setkání přeměnila v česko-slovenské doktorandské konference, zpočátku pořádané brněnskou katedrou, pak i dalšími českými a slovenskými katedrami, které mají své doktorandy z právní historie a římského práva. Na katedře zavedl pravidelné doktorandské workshopy, na nich se za účasti školitelů doktorandi informují o stavu přípravy svých disertací a pokročilejší předávají mladším zkušenosti, zejména z práce v archívech. V rámci tzv. třetí role univerzit přednáší též v Univerzitě třetího věku a zapojil se do přednášek Kursu českých právních dějin pro platformu nostis.org nebo dětské univerzity MjUNI (Kurs Trestní právo a trestní proces v průběhu věků).

Zcela specifickou akcí, o jejíž konání na naší fakultě s vyvrcholením na Ústavním soudě se zasloužil, byl v roce 2022 6. ročník Jewish Law Moot Courtu, pořádaný právníckými fakultami univerzit v Jeruzalémě, Tel Avivu, New Yorku a Vídni. Za jeho organizačního přispění se podařilo v tomto akademickém roce zapojit do tohoto mootcourtu i studenty brněnské právnícké fakulty.

Do této chvíle vedl doc. Tauchen 9 studentů doktorských studijních programů. Z nich tři už studium úspěšně ukončili obhájením dizertační práce a složením dizertační zkoušky, čtyři své studium předčasně ukončili a dva v současné době studují.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci řízení ke jmenování profesorem v oboru Dějiny státu a práva.

Hodnocení uchazeče jako význačné a uznávané vědecké osobnosti v daném oboru

Výsledky vědecké práce doc. Tauchena a šíře a kvalita jeho pedagogického působení samy o sobě vypovídají o tom, že kandidát patří mezi čelné představitele svého oboru.

Vědecké renomé doc. Tauchena svými doporučeními osvědčili profesorka Eszter Hergerová z Univerzity v Pécsi a dále profesori Martin Löhnig z univerzity v Regensburgu, Thomas Olechowski a Miloš Vec z vídeňské univerzity, Gabor Hamza a Barna Mezey z Univerzity Loránda Eötvöse v Budapešti, Adam Lityński z Akademie humanitas Sosnowiec, Ivan Kosnica z Univerzity v Záhřebu a Thomas Gergen, působící na univerzitách v Luxemburgu a Saarbückenu. Jako podklad k profesorskému řízení tak doc. Tauchen mohl předložit pozitivní stanoviska celkem devíti právních historiků ze šesti zemí.

Respekt, který si doc. Tauchen získal, a šíři jeho záběru dokládají i údaje o zapojení v odborných organizacích s mezinárodním či celostátním záběrem, v redakčních radách a akademických orgánech. Je členem Dezső-Márkus-Forschungsgruppe für vergleichende Rechtsgeschichte, Deutsch-tschechische Juristenvereinigung e.V., Evropské společnosti pro právní dějiny, z.s. a Společnosti pro církevní právo, z.s., dále 7 redakčních rad, například časopisu Rakouské akademie věd Beiträge zur Rechtsgeschichte Österreichs, časopisu polských advokátů Palestra. Pismo Adwokatury Polskiej nebo našeho Časopisu pro právní vědu a praxi, a řady akademických orgánů, zejména této Vědecké rady, Akademického senátu PrF MU nebo oborových rad doktorského studia. Mimo aktivity v akademické oblasti je členem Komory soudních tlumočnicků a soudních překladatelů České republiky, z.s., neboť působí jako soudní tlumočnick a soudní překladatel německého jazyka.

Publikované práce doc. Tauchena jsou bohatě citovány domácími i zahraničními autory (411 citačních položek bez autocitací). Encyklopedie českých právních dějin, na jejímž vzniku a dovedení k úspěšnému završení má rozhodující podíl a do níž přispěl řadou věcných hesel a

biografických hesel, se řadí po bok významných právnických encyklopedií, jako jsou Všeobecný slovník právní z konce 19. století, redigovaný F. X. Veselým, nebo Slovník veřejného práva československého, za nímž zase stojí takové právní veličiny jako například Emil Hácha, Jiří Hoetzel nebo František Weyr, přičemž Encyklopedie svým rozsahem tato díla výrazně přesahuje.

I na tomto místě je třeba připomenout jeho významný podíl na přípravě nastupující generace právních historiků, a to nejen na naší fakultě.

Opomenout nelze ani mnohostrannou popularizaci fakulty prostřednictvím přibližování její historie. Tu je třeba připomenout zejména jeho zapojení do příprav oslav stého výročí fakulty, autorský podíl na dvoudílných dějinách fakulty, natáčení videorozhovorů s pamětníky, uspořádání besedy s předními aktéry studentské stávky z listopadu 1989, zpracovávání materiálů a editování prací z pozůstalosti prof. Kubeše nebo spoluautorství reprezentativní publikace o budově fakulty, ve zkrácené podobě vydané i v anglické verzi.

Závěr: Uchazeč je význačnou a uznávanou vědeckou osobností české a středoevropské právní historiografie. Významně se **zasluhuje** o profilování a rozvoj tohoto oboru. **Představuje** jednu z vůdčích osobností výzkumného týmu v oboru.

Výsledek tajného hlasování komise

Počet členů komise	5
Počet odevzdaných hlasů	5
Počet kladných hlasů	5

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a profilu uchazeče jako význačné a uznávané vědecké osobnosti předkládá komise Vědecké radě Právnické fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče profesorem v oboru Dějiny státu a práva.

na zastavení řízení.

V Brně, dne 7. března 2024

Tomáš Gábriš .....
podpis

Jan Kuklík .....
podpis

Miroslav Lysý .....
podpis

Christian Neschwara .....
podpis

Ladislav Vojáček .....
podpis